

Kalendár výročí osobností okresu Galanta

Marec 2021

Pred **45.** rokmi (4.3.1976) umrela vo **Veľkom Grobe** výšivkárka, maliarka, majsterka ľudovej umeleckej výroby **Katarína Brinzová**. Zaoberala sa vyšívaním podľa rátaných nití, zdobením kraslíc tepaním, nástennými maľbami a maľovaním kolísk. Jej práce sa nachádzajú v Slovenskej národnej galérii v Bratislave, v Západoslovenskom múzeu v Trnave a vo Vlastivednom múzeu v Galante.

Pred **95.** rokmi (5.3.1926) sa narodil v Štefanove nad Oravou novinár **Jozef Kovalík**. Po skončení učiteľskej akadémie pôsobil ako učiteľ v **Pustých Úľanoch** v rokoch 1946-1948. Neskôr, v rokoch 1956-1986 pôsobil ako redaktor, vedúci redaktor denníkov Pravda a Ľud v Bratislave. Člen Zväzu slovenských novinárov.

Pred **210.** rokmi (7.3.1811) umrel v Doľanoch spisovateľ a národovec **Juraj Fándly**. Po štúdiách pôsobil ako kaplán v rokoch 1776-1780 v **Seredi** a v Lukáčovciach, v rokoch 1780-1807 ako farár v Naháči. Na odpočinku žil v Doľanoch. Priekopník osvetovej práce na Slovensku, dejateľ prvej obrodeneckej bernolákovskej generácie, zakladajúci člen Slovenského učeného tovarištva. Literárne činný. V **Seredi** je po ňom pomenovaná základná škola, ulica i Fándlyho fara, kde sídli mestské múzeum.

Pred **310.** rokmi (13.3.1711) sa narodil v Pápe (Maďarsko) **Juraj Fekete**, krajinský hodnostár, príslušník **galantskej vetvy** šľachtického rodu Feketeovcov. Po štúdiách pôsobil postupne ako sudca sedmipanskej tabule, aradský župan, uhorský podkancelár, krajinský sudca, hlavný riaditeľ univerzít v Trnave a Budíne (1770-1784). Autor právnického diela.

Pred **105.** rokmi (19.3.1916) sa narodil v **Seredi** publicista a prekladateľ **Jozef Štefánik**. Po skončení štúdia filozofie v Bratislave v rokoch 1940-1948 pôsobil ako redaktor denníkov Slovák a Čas, neskôr ako vedúci redaktor denníka Ľud. Svoje príspevky publikoval z oblasti výtvarného, dramatického umenia, bol recenzentom výstav a filmových diel. Autor článkov a štúdií o významných osobnostiach svetovej literatúry. Prekladal francúzsku a českú literatúru.

Pred **105.** rokmi (21.3.1916) sa narodila v **Sládkovičove** klaviristka, hudobná pedagogička **Herta Suchoňová**, manželka Eugena Suchoňa. Po absolvovaní hudobnej akadémie krátky čas koncertovala, neskôr sa stala učiteľkou hry na klavíry. Vzдалa sa kariéry, aby vytvorila priaznivé prostredie pre manželovu tvorbu.

Pred **150.** rokmi (27.3.1871) sa narodil v Kysuckom Novom Meste lekár a prekladateľ **MUDr. Jozef Březný**. Po absolvovaní medicíny v Prahe praxoval v Bratislave, v rokoch 1889-1919 pôsobil ako lekár v **Tomášikove**. Priekopník umeleckého prekladu ruskej a poľskej literatúry.

Pred **135.** rokmi (27.3.1886) sa narodil v Leviciach evanjelický duchovný a redaktor **Edmund Fizély**. Po štúdiách na teologickej akadémii pôsobil ako od roku 1911 evanjelický farár v **Dolných Salibách**, od roku 1932 v Šamoríne. Zároveň prednášal na evanjelickej bohosloveckej fakulte. Redigoval cirkevné periodiká Evangélikus Lap (Evanjelické listy) a Evangélikus Naptár (Evanjelický kalendár).

Pred **95.** rokmi (30.3.1926) sa narodil v **Dolnej Strede** básnik, prekladateľ, kultúrny pracovník **Vojtech Mihálik**. Po skončení vysokoškolských štúdií pôsobil ako redaktor vydavateľstva Slovenský spisovateľ, neskôr šéfredaktor, potom jeho riaditeľ. Bol aj tajomníkom, neskôr predsedom Zväzu slovenských spisovateľov. V rokoch 1969-1972 pôsobil aj v politike, bol predsedom Snemovne národov. Vydal niekoľko básnických zbierok.